

„Az alkotás belső kényszer”

Siska-Szabó Hajnalka festőművész saját impresszióit, illetve az ember és környezet kapcsolatát jeleníti meg. Képzőművészként a belső, szubjektív képek expresszionista módon való megjelenítése, pedagógusként a tehetségek felkarolásának, a képzőművészeti pálya felé terelésének, műértő és -ápoló közönség nevelésének a szándéka vezérli.

Az aradi festőművész és rajztanár a hivatása mellett „kulturdiplomata” és közösség-szervező szerepet is ellátott, illetve ellát; előbbit főleg a 2010-es években végezte, amikor kiteljesedtek az Arad és a magyarországi testvértelepülések közötti kapcsolatok, annak köszönhetően, hogy Bognár Levente személyében öt cikluson át volt magyar alpolgármestere a városnak, és ezalatt nagy hangsúlyt fektetettek a pécsi, gyulai és a budapest-hegyvidéki önkormányzattal való együttműködésre, a helyi képzőművészek tapasztalatcsereire, kölcsönös kiállítások szervezésére, s ennek a szakmai irányítását aradi részről Siska-Szabó Hajnalka vállalta magára.

A közösség-szervezést a Nagyzeréndi Nemzetközi Alkotótábor jelenti. 2003 óta szülőfaluja, az Arad és Bihar megye határán fekvő, a Fekete-Körös déli partján elterülő magyar többségű község egykori művésztáborainak újjáélesztője, szervezője és művészeti vezetője. „A Zeréndi Képtár kötelez az al-

kotótábor rendezésére, mivel az egyik célja a képtár anyagának a gyarapítása” – magyarázza az elköteleződést a művészet, a hagyományok, az elődök által megkezdett munka folytatása iránt.

Románia első vidéki galériája, a Zeréndi Képtár idén lesz fél évszázados, a képzőművésznek pedig szívfájdalma, hogy sem a nagyközönség, sem a helyi és megyei hatóságok részéről nem kapja meg az értékének megfelelő figyelmet és gondoskodást. „Sajnos jelenleg a képtár anyagának csak egy töredéke látható...” – fűzi hozzá. A képtárat 2003-ban az ő közbenjárásának köszönhetően újították fel román állami támogatásból, a műgyűjtőként is ismert Adrian Năstase egykori kormányfő személyesen adott utasítást rá.

A Szegedi Tudományegyetem Juhász Gyula Pedagógia Karán, a rajz-művészettörténet tanszéken Aranyi Sándor festőművész, illetve a Temesvári Nyugati Egyetem Képzőművészeti Karán Viorel Cosor festőművész csoportjában képesítést szerzett Siska-Szabó Hajnalka magát vérbeli koloristának tartja, aki számára a színek, a fények a legfontosabbak. „Úgy érzem, színek nélkül nincs festészet, még az emberi lelket is színekben látom” – vallja. Képeiben a nagybányai festészet szellemiségét idézi fel újraértelmezett kompozíciókban.

Legutóbbi két aradi önálló kiállításán is a színek domináltak; 2015 ja-

nuárjában az Arad Megyei Múzeum szépművészeti osztályán szervezte meg *Kék szonáták* című kiállítását a Kölcsey Egyesület az aradi magyar képzőművészeket bemutató Kölcsey Galéria-sorozatban, s mint a cím is elárulja, kékes színdominanciájuk volt a festményeknek. Ezután viszont, 2016 decemberében „átmentem egy kicsit zöldbe” – ahogyan a belvárosi Alfa Galériában tartott tárlatnyitón fogalmazott. A tematika amúgy nem változott a *Remember – Emlékezés* című kiállításon sem: „A hangulataimat, impresszióimat, emlékeimet, az ember és a környezet kapcsolatát igyekszem bemutatni. Expresszionista színekkel a belső, szubjektív képeket próbálom vászonra vetíteni” – nyilatkozta akkor e sorok írójának.

A több mint harmincéves pályafutás alatt másfél tucat egyéni, továbbá Közép- és Nyugat-Európától kezdve a Távol-Keletig több mint kéttucat csoportos kiállításon részt vevő Siska-Szabó Hajnalkának az alkotás belső kényszer. „Ha nincs a belső kényszer, akkor az nem igazi művészet. A belső kényszer pedig amikor jön, akkor festeni kell” – árulja el a „hajtóerőt”. Mivel tanít is, többek között az aradi Csiky Gergely Főgimnáziumban, ez olykor gátat szab az alkotásnak, így bevallása szerint a festés inkább az esti órákra, a hétvégekre vagy a vakációkra korlátozódik. „A mű elkezd élni a vásznon önálló életét, így formálódnak a képek, és beszélgetünk egymással festés közben” – avat be az alkotás folyamatába.

Festményeinek zöme művésztelepeken, főleg természetben készült képek – a természetszeretet is összekötötte néhai férjével, a 2018 decemberében tragikus hirtelenséggel, fiatalon tá-

vozott Siska-Szabó Zoltánnal, aki a Bánsági Kárpát Egyesület oszlopos tagja volt, az aradi magyarság pedig természetfotósként tisztelte. „Mindenki szereti a természetet, úgyhogy a képeim egy része nekik szól. Más festményeim az idő múlását ábrázolják, párbeszéd a múlt és jelen korról, vagyis szerintem minden korosztályú és lelkiállapotú szemlélő megtalálja a neki tetszőt” – jellemzi a mostanában akrillal, de régebben olajjal festett alkotásait (emellett szívesen dolgozik akvarellal, és illusztrál tussal is).

A művészi és a tanári pálya Siska-Szabó Hajnalka szerint kiegészíti egymást. Erről így nyilatkozott egy korábbi interjúban, szintén e sorok szerzőjének: „Büszke vagyok, hogy három-négy tanítványom elvégezte már a képzőművészeti főiskolát. A többiekkel is próbálom megszerettetni a képzőművészetet, nem feltétlenül művészt szeretnék nevelni belőlük, de műértő és műpártoló mecénásokat a jövő nemzedékének.” Egy időben – katedrakiegészítésként – az aradi szigorított börtön fogvatartottjainak is tanított képzőművészetet. „Próbáltam a művészet szépségei által megmutatni az élet szépségeit nekik, és találtam közöttük tehetségeket is. Ez számukra kapaszkodót nyújtott, könnyebben elviselték a bezártságot, és örvendek, ha sikerélményt nyújthattam nekik. Azóta én is másképp értékelem a szabadság fogalmát” – idézi fel azt a korszakot.

Tanári munkáját a Romániai Magyar Pedagógusok Szövetségének Arad megyei szervezete 2012-ben Márki Sándor-díjjal ismerte el, művészi és a testvértelepülési kapcsolatokban végzett tevékenységéért pedig az aradi önkormányzat 2018-ban Kiválóság-

díjjal tüntette ki. Siska-Szabó Hajnalka hírnevét öregbítik művészettörténeti publikációk is, többek között az aradi Szabadság-szoborról írt értekezések (*Az aradi Szabadság-szobor – 2009, Több mint szobor – 2020, Aradi Magyar Értéktár – 2022*). A magyarországi köz-média is figyelemmel kísérte munkásságát, budapesti kiállításairól beszámolt az M1 hírcsatorna és az M5 kulturális csatorna, 2019-ben pedig a Duna TV *Család-barát* című magazinjának meghívott művésze volt.

Siska-Szabó Hajnalka tagja a Romániai Képzőművészek Szövetségének (festészeti szakosztály, aradi fiók), a

budapesti Magyar Alkotóművészek Országos Egyesületének (MAOE), a Magyar Rajztanárok Országos Egyesületének (MROE), a budapesti Mednyánszky Társaságnak, az Erdélyi Magyar Művésztanárok Egyesületének (EMME), a Romániai Magyar Pedagógusok Szövetségének (RMPSZ), az erdélyi Barabás Miklós Céhnek és nemzetközi képzőművészeti tagsági kártyával rendelkezik. Képei megtalálhatók magángyűjteményekben, intézményekben és galériákban szerte Európában, sőt Ausztráliában is.

Pataky Lehel Zsolt

A gótika fényei, 2012